

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pk.I.20.926/2014/2. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Séllei Ilona ügyvéd által képviselt (*kérelmező neve, címe*) szám alatti lakos kérelmezőnek a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területi Választási Bizottság 2014. október 16. napján kelt 44/2014. (X.16.) TVB számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelme folytán indult nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

V É G Z É S T :

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területi Választási Bizottság 44/2014. (X.16.) TVB számú határozatának felülvizsgálattal nem támadott részét nem érinti, felülvizsgálattal érintett rendelkezését megváltoztatja, és a Tiszafüredi Helyi Választási Bizottság 85/2014. (X.11.) HVB számú határozatát azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a kiszabott bírságot a Nemzeti Választási Iroda (...) számú bankszámlájára kell befizetni.

A le nem rótt 10.000,- (Tízezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S :

(*Kérelmező neve*) független polgármesterjelölt 2014. október 11. napján kifogást nyújtott be a Tiszafüredi Helyi Választási Bizottsághoz a Fidelitas Tiszafüredi Szervezetének szórólapjával kapcsolatban. Kifogása szerint a szórólap tartalma becsületsértő és rágalmazó, az abban foglaltak minden valóság alapot nélkülöznek, szándékosan félretájékoztatóak, így a választást számára negatívan befolyásolhatják. Beadványában kérte a kiadó jogsértéstől történő eltiltását és bírság kiszabását. Utalt arra, hogy a szórólapot a kifogás előterjesztését megelőző napon találta a postaládájában. Ugyanezen szórólappal kapcsolatosan (*személy 1 neve*) képviselőjelölt is kifogást terjesztett elő azonos indokokra hivatkozva.

Tiszafüred Helyi Választási Bizottsága 2014. október 11. napján kelt 85/2014. számú határozatában (*kérelmező neve*) kifogásának helyt adva megállapította, hogy a Fidelitas Tiszafüredi Szervezete megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdésében rögzített választási eljárás tisztaságának megóvása, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét, eltiltotta a további jogszabálysértéstől és kötelezte 203.000,- forint bírság megfizetésére.

Tiszafüred Helyi Választási Bizottsága 86/2014. (X.11.) számú határozatával (*személy 1 neve*) kifogásának részben helyt adva megállapította, hogy a Fidelitas Tiszafüredi

Szervezete megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdésében rögzített alapelveket, eltiltotta a kiadót a további jogszabálysértéstől, a bírság megállapítására vonatkozóan pedig a kifogást elutasította.

A HVB ismertetett határozatai ellen a Fidelitas Tiszafüredi Szervezete képviselőjében (személy 2 neve) terjesztett elő fellebbezést azok megváltoztatása és a kifogások elutasítása érdekében. Előadta, a kifogásokban megfogalmazott magatartások és a szórólapon tartalma jogszabálysértést nem valósítanak meg, azok önmagukban egyébként sem alkalmasak a választói akarat befolyásolására. A szórólapon közöltek a valóságnak megfeleltek, azok alátámaszthatók. Kifogásolta, hogy a HVB meg sem kísérelte a rendelkezésre álló adatokat megismerni, a szórólapon tartalmát úgy minősítette, hogy annak valóságtartalmával kapcsolatosan vizsgálatot, meghallgatást nem folytatott le. A fellebbezés bizonyítékot, bizonyítási indítványt, konkrét ténymegjelölést nem tartalmaz.

A területi választási bizottság 4. számú jegyzőkönyvi döntése alapján a Tiszafüredi Helyi Választási Bizottság 85/2014. (X.11.) és 86/2014. (X.11.) számú határozata elleni fellebbezéseit egy eljárásban rendelte el tárgyalni. Ennek eredményeként 2014. október 16. napján kelt 44/2014. (X.16.) számú határozatával a helyi választási bizottság 85/2014. és 86/2014. számú határozatait megváltoztatta és a kifogásokat elutasította. Határozatának indokolásában úgy foglalt állást, hogy a szórólapon tartalmával kapcsolatban nem állapítható meg a kifogásokban megjelölt alapelvek sérelme. Az NVB 1405/2014. számú határozatára hivatkozva rámutatott, lényeges elkülöníteni azt, hogy a választási kampányban az egymás irányában megjelenő kritikai megnyilvánulások véleményt közölnek vagy tényt állítanak. Míg a vélemény önmagában nem vezethet a jogszabályok megsértéséhez – legyen az akár szélsőséges vagy egyesek számára bántó –, a valótlan tartalmú tényállítások alkalmasak a választópolgárok megtévesztésére. A TVB megítélése szerint a választási kampány során valóban előfordulhatnak egyik vagy másik félnek nem tetsző tartalmú szóróanyagok, plakátok, de egy közszereplőnek, akinek több éves tevékenysége alapján negatív kritikák is megfogalmazhatók, más mércéjű megítélés alá kell esnie.

A TVB határozatával szemben – a törvényes határidőn belül, jogi képviselője útján – (kérelmező neve) kérelmező, független polgármesterjelölt terjesztett elő bírósági felülvizsgálati kérelmet a Ve. 222. § (1) bekezdése, valamint a 223. § (3) bekezdésének b) pontja alapján. Kérelmében a TVB határozatának részbeni megváltoztatását és a Tiszafüredi Helyi Választási Bizottság 85/2014. számú határozatának helybenhagyását kérte. Jogorvoslati kérelmében előadta, a TVB anyagi jogi értelemben minden jogalapot nélkülöző álláspontra jutott, sem a határozat rendelkező részében, sem pedig indokolásában nem jelölte meg, hogy a határozat mely anyagi jogi szabályon, rendelkezésen alapul. Fenntartva korábbi hivatkozásait a szórólapon egyes részei külön értékelve az alábbiakat fejtette ki:

”Tiszafürednek jobb, ha hátrányos helyzetű település marad!”

E mondattal kapcsolatosan előadta, ez részéről soha nem hangozott el, a fellebbező fél az állítás valóságát még csak meg sem kísérelte a területi választási bizottságnak igazolni.

Pk.I.20.926/2014/2. szám

„Gyár? Az egy koszos munka.”

A fenti, idézetként feltüntetett állítás álláspontja szerint valótlan, ilyet ő sosem mondott, így ez a vele szembeni tisztelet csorbítására alkalmas, amelynek elhangzását (*személy 2 neve*) meg sem kísérelte igazolni.

„(*Kérelmező neve*) csődbe vitte a várost.”

E kijelentéssel kapcsolatban előadta, hogy ezt az állítást véleményként nem lehet értelmezni, az egyértelműen tényállítást tartalmaz, amely valótlan tartalmú. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.) 42. §-a értelmében a település pénzügyi gazdálkodásáról a polgármester egyszemélyben nem dönthet, az a képviselő-testület átruházhatatlan hatásköre. Ezzel egyezően rendelkezik Tiszafüred Város Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2013. (I.25.) számú önkormányzati rendelete (SZMSZ), melynek 18. §-ából kitűnően a szórólappal érintett tárgykörök nem a polgármester, hanem a képviselő-testület döntésein alapulnak. Hangsúlyozta, a kötvénykibocsátás 2007-ben és 2008-ban testületi határozattal elfogadott döntés volt, amellyel a város minden korábbi hitelt visszafizetett. A szórólap azon tartalmával kapcsolatosan, mely szerint a felsorolt peres eljárásokban bekövetkezett pervesztések a kérelmezőnek felróható okból történtek volna, előadta, e perekben az önkormányzat alperesi pozícióban volt, és mindent megtettek álláspontjuk alátámasztására. Megjegyezte, a tiszaszőlősi vagyonmegosztási per kapcsán ilyen kijelentést korábban már (*személy 3 neve*) FIDESZ-es képviselő is tett, azonban az ellene indított polgári perben a bíróság a felperes, azaz a kérelmező javára döntött. Összességében ezért álláspontja szerint mindent megtett, amit tisztségéből adódóan lehetséges volt.

„Átláthatatlan perei, a jogviták, a törvénytelen szerződésbontások súlyos százmilliókba kerültek Tiszafürednek.”

A szórólap e kijelentésével kapcsolatban előadta, nincsenek átláthatatlan perei, az önkormányzat által indított eljárásokról a képviselő-testület döntött, és nem volt olyan törvénytelen szerződésbontás, amely súlyos százmilliókba került volna. A felújításokról, beruházásokról szintén a képviselő-testület határoz, így ez sem a kérelmező kizárólagos hatásköre. Meggyőződése szerint a szórólap valamennyi mondatának célja az indulatkeltés, személyének negatív színben való feltüntetése alaptalan, valótlan tényállításokkal.

A felülvizsgálati kérelem **alapos**.

A Ve. 140., 141. §-ai és 144. § (1) bekezdése alapján a sérelmezett szórólap kétségtelenül plakátnak, ekként kampányeszköznek, illetve annak használata kampánytevékenységnek minősül, ezért a továbbiakban azt kellett vizsgálni, hogy a kampányeszköz tartalma a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiban foglalt, a választás tisztaságának megóvása és a jóhiszemű, rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét sérti-e.

Lényeges szempont ennek során, hogy az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében rögzített véleménynyilvánítási szabadság a kampánytevékenységre is kiterjed. Egységes azonban a bírói gyakorlat abban, hogy amennyiben a szórólappal valótlan tényállításnak minősülő kijelentés található, az nem áll az Alaptörvény IX. cikk (1)

bekezdésében megfogalmazott véleménynyilvánítás szabadságának védelme alatt. A Kúria több eseti döntésében (Kvk.IV.37.429/2010/6., Kvk.III.37.211/2006/3., Kvk.IV.37.488/2014/3.) rámutatott arra, miszerint a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott választási alapelv sérelme akkor állapítható meg, ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogaikat – ezek között a kampánytevékenység folytatásának jogát – oly módon gyakorolják, hogy egyes tények elhallgatásával vagy elferdítésével megkísérik a választókat megtéveszteni, s ezáltal a politikai ellenfelek választási esélyeit csökkenteni (tényállítás), míg a Kvk.III.37.211/2006/3., Kvk.III.37.107/2008/2. és Kvk.I.38.024/2014/3. számú határozatokban kifejtettek szerint a politikai pályára készülő jelölt politikai alkalmasságát érő kritikák általában és önmagukban is a véleménynyilvánítás körébe tartoznak még akkor is, ha azok élesen megfogalmazott megnyilvánulások. Az úgynevezett negatív kampány is a választási kampány része, azt jelenti, hogy megengedett a konkurens jelöltek képességei, programja, hibáinak felsorolása, felnagyítása, karikírozása, a kampányt folytató előnyeinek hangsúlyozása mellett. Lényeges azonban elkülöníteni azt, hogy a választási kampányban az egymás irányában megjelenő kritikai megnyilvánulások véleményt közölnek vagy tényt állítanak. A tényállítás és a véleménynyilvánítás megkülönböztetési szempontja az, hogy amíg vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt. Ennek következtében a vélemény, legyen az akár szélsőséges vagy egyesek számára bántó, önmagában nem vezethet a választási jogszabályok megsértéséhez, a valótlan tartalmú tényállítások viszont alkalmasak a választópolgárok megtévesztésére és a választói akarat tisztességtelen befolyásolására, különösen akkor, ha az azzal szembeni védekezés akár idő, akár megfelelő eszközök hiányában lehetetlen.

Az ítéltábla álláspontja szerint a sérelmezett szórólap részben véleménynek, részben tényállításnak minősülő kijelentéseket tartalmaz. Téves tehát a területi választási bizottság azon álláspontja, mely szerint az csak és kizárólag a véleménynyilvánítás körébe vonható kijelentéseket rögzítene.

A szórólap bal felső részén idézőjelben megtalálható szövegrészek egyértelműen arra vonatkozó tényállítást jelentenek, hogy a kérelmező nyilatkozta az idézőjelben szereplő kijelentéseket, az idézettek tőle származnak. E kijelentések az ítéltábla megítélése szerint – valótlanáguk esetén – alkalmasak a jelölt negatív színben való feltüntetésére. Tekintettel arra, hogy nemleges bizonyítást nem lehet lefolytatni, ezért ezek tekintetében a kérelmezőt nem terhelte annak bizonyítása, hogy a fenti – neki tulajdonított – kijelentéseket nem tette meg. Ezzel szemben a szórólap kiadójának, mint a helyi választási bizottság által elmarasztalt félnek kellett volna bizonyítania a fellebbezési eljárás során annak valóságtartalmát. Ilyen tartalmú bizonyítékot azonban nem terjesztett elő, erre nem is utalt. Mindezek következtében a két utóbbi, sérelmezett idézet sérti a Ve. kérelmező által megjelölt alapelveit és rontják az esélyegyenlőséget a választáson induló jelöltek közt a kérelmező hátrányára.

Az ítéltábla álláspontja szerint egyértelműen tényállításnak tekinthető a szórólap azon kijelentése is, miszerint a kérelmező „elvette a civil szervezetek pénzét”. E tekintetben az ítéltábla ismételten utal a fentebb kifejtettekre: nemleges tény

Pk.I.20.926/2014/2. szám

bizonyítására a kérelmezőt nem lehet kötelezni, így a szórólap kiadójának lett volna kötelessége fellebbezésének előterjesztésével egyidejűleg annak igazolása, hogy az erre vonatkozó tényállítás valós tartalmú. Ilyen bizonyítékot azonban az eljárás során nem csatolt, következésképpen evonatkozásban is megvalósult az alapelvsértés.

A „(Kérelmező neve) csődbe vitte a várost” kijelentéssel kapcsolatosan helytállóan hivatkozott a kérelmező felülvizsgálati kérelmében a helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 42. §-ára, illetve a Tiszafüred Város Önkormányzata Képviselő-testülete SZMSZ-ének 18. §-ában foglaltakra, vagyis arra, hogy egy település pénzügyi gazdálkodásáról nem egyszemélyben a polgármester dönt, hanem az a képviselő-testület átruházhatatlan hatáskörébe tartozik. Így – ha esetlegesen valóságtartalma van is a szövegrésznek a város gazdasági helyzetére vonatkozóan – az ő személyét érintően a kijelentés nem helytálló. Mivel azonban valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt (36/1994. (VI.24.) AB határozat), ez önmagában nem sért Ve. alapelvet.

A szórólap egyéb részei, ha túlzóak, személyeskedőek, néhol sértőek is a kérelmezőre nézve, egyértelműen véleménynyilvánítások, melyek a politikai kampány szükségképpen velejárói, ezek kapcsán a közszereplést vállaló kérelmező jogi, alkotmányos védelemben nem részesülhet. A közszereplés vállalásával az átlagpolgárhoz képest erősebb kritikát megfogalmazó véleményeket is fel kellett vállalnia.

Az ítéletábra álláspontja szerint tehát a fentebb részletezettek alapján a szórólap részben valótlan tényállításokat tartalmaz, melyek sértik a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt alapelveket, ezért a területi választási bizottság határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatta és a Tiszafüredi Helyi Választási Bizottság határozatát helybenhagyta. Az alapelvsértésekkel arányos a kiszabott bírság is. Az ítéletábra azonban pontosította a HVB határozatát a 17/2013. (VII.17.) KIM rendelet 20/A. §-a alapján.

A kérelmező perköltségigényével kapcsolatosan rámutat az ítéletábra, hogy az egyoldalú kérelemre indult, kontradiktóriusnak nem minősülő nemperes eljárásban nincs jogi lehetőség perköltség megállapítására, hiszen nincs ellenérdekű fél, aki ennek viselésére kötelezhető lenne.

A kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelme eredményre vezetett, ezért a le nem rótt eljárási illeték a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam terhén marad. A további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

S z e g e d , 2014. év október hó 23. napján.

Dr. Kiss Gabriella s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bálind Attila s.k.
előadó bíró

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
táblabíró